

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

STEFAN MERRILL BLOCK

Povestea uitării

Traducere din engleză și note de
RODICA ȘTEFAN

HUMANITAS
fiction

Coperta
ANGELA ROTARU

Redactor
RALUCA POPESCU

STEFAN MERRILL BLOCK
THE STORY OF FORGETTING
Copyright © 2008 by Stefan Merrill Block
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2011, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. – CP 14, București
e°mail: cpp@humanitas.ro
www.libhumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BLOCK, STEFAN MERRILL

Povestea uitării / Stefan Merrill Block ; trad.: Rodica Ștefan. -
București : Humanitas Fiction, 2011
ISBN 978-973-689-397-1

I. Ștefan, Rodica (trad.)

811.111-31=135.1

*Cu dragoste, pentru părinții mei
Așa mi-aduc aminte de mine*

*Pe lângă lumea noastră mai există una.
Sunt locuri pe unde poți trece dincolo.*

Abel

Cândva, m-am îndrăgostit de orice

Niciodată n-am aflat calea de a umple liniștea cu totul. În lunile ce au urmat mării tragedii din viața mea, saream din pat în fiecare dimineață și îmi trăgeam cizmele cu tălpi de plută, care atârnav două kilograme fiecare, și treceam din cameră în cameră în pas de defilare, izbindu-mă de tot ce-mi ieșea în drum. Liniștea însemna absență, iar absența însemna aducere-aminte, așa că făceam tărași. Scândurile din dușumeaua putredă scârțâiau când călcam pe ele, scaunele tapițate cu spătar bubuia când le răsturnam, tencuiala crăpa sub ploaia de pumni: mici consolări când tăcerea pâdea peste tot, mereu.

Cu timpul am învățat să o împart pe bucăți. Dacă după micul dejun mă trezeam încordându-mi auzul să aud vocea fiicei mele în curte, sau mersul împiedicat al fratelui meu de-a lungul coridorului, sau pe Mae învârtind butoanele radioului, dădeam vina pe tăcerea care se adunase în fața mea, în castronul gol în care fusese terciul de ovăz, și atunci o alungam izbind cu lingura pereții castronului. Uneori, din camera ce fusese înainte a fratelui meu și a lui Mae începea să se prelingă pe sub ușă un anume fel de tăcere, mai rea decât celelalte, și trebuia să mă iau la trântă cu ea, cu pumnii și cu picioarele, ca să o îmblânzesc.

Poate că n-aș fi făcut niciodată pace cu ea, dar peste ani am început să îmi dau seama de șansa pe care mi-o oferea tăcerea. Era absolută. Asta era grozăvia, dar și binecuvântarea ei. Tăcerea promitea să absoarbă tot ce-i dădeam: dezamăgirile mele, regretele mele, chiar și adevărul.

Și totuși. Chiar dacă vorbele îmi ies din gură și se mistuie în uitare, adevărul fundamental al vieții mele este atât de simplu,

iar rostirea lui mă face să mă simt atât de prost, încât cu greu îmi vine să-l rostesc:

Am fost îndrăgostit de soția fratelui meu.

Dar asta nu este nici pe departe toată povestea. Mai amănunțit, voi spune:

Cândva, am crezut că țin la fratele meu mai mult decât la oricine de pe lumea asta, dar m-am înșelat. Și mai mult am iubit-o pe femeia cu care era căsătorit, femeia la care uneori fratele meu părea că nici nu se uită.

Uitați-vă la mine. Sunt încă gelos, după atâta amar de vreme. De ce ar trebui să stabilesc cine iubea cel mai mult? Viața nu este o întrecere în care câștigă cine iubește cel mai mult, nu-i așa? Blazații și cinicii locuiesc în vile. Pe când eu, iată-mă, am rămas aici, pradă tăcerii din această casă care abia mai stă în picioare.

A iubit-o oare fratele meu pe Mae? Poate că, în felul lui, a iubit-o; n-aș putea să spun. Era soția lui, iar pentru el răspunsul era destul de simplu. Dar eu, oare, am iubit-o? Da. Am iubit la ea până și lucrurile pe care le-ai crede de neiubit. De exemplu, m-am îndrăgostit nu numai de picioarele ei, ci și de degetele ei de la picioare, pe care le avea deformate din naștere ca două șiruri de zig-zaguri drăgălașe.

Și nu doar atât. M-am îndrăgostit și de zgomotul picioarelor ei când pășea. Pe rând, m-am îndrăgostit de sunetul mersului ei prin praf, pe lemn și prin noroi. Azi, un tânăr poștaș are pesemne același pas ca Mae. Știu când urmează să cadă în cutia poștală numărul meu lunar din *National Geographic* sau ultima ofertă de la Clubul „Cartea lunii“ pentru că, dintr-odată, mă simt îndrăgostit până în străfundul sufletului.

A venit și vremea când am știut că trebuie să iau o hotărâre, altminteri puteam face o nebunie. Mi-am propus să o urmăresc pe Mae în timp ce făcea lucruri care credeam că o să mă scârbească. M-am întrebat: Ce te poate face să te dezîndrăgostești? Firește, am decis că răspunsul era să o urmărești pe ființa iubită făcând dragoste cu altcineva.

Camera fratelui meu, care fusese înainte a mamei, era la etaj. În dreptul ei se înalță încă salcia imensă, cu degete lungi, frunzoase,

care se strecoară înăuntru și te gădilă pe față dacă dormi cu fereastră deschisă. Și astfel, pentru că în seara aceea mă îndrăgostisem de ceva teoretic imposibil – zgomotul scos de stomacul lui Mae care gemea de prea multă mâncare – mi-am zis că trebuie să mă urc în copac și să urmăresc singurul lucru care ar fi făcut să-mi piară dragostea pe loc.

Am stat acolo sus, în salcie, ascuns după frunze ca un bătrân libidinos, ca bărbatul care poate că devenisem, așteptând să se întâmple ceva îngrozitor. În schimb, fratele meu și Mae nici măcar nu și-au aruncat o privire. S-au mulțumit să se foiască în pat, fiecare cât mai departe unul de altul, și să adoarmă. În seara următoare, după ce m-am îndrăgostit de felul cum Mae curăța porumbul de pănuși, m-am urcat din nou în copac. Iarăși nimic, doar somn. În următoarele cinci zile m-am îndrăgostit de atât de multe, încât m-am rugat să facă odată dragoste, că altfel n-aș mai fi știut de mine. Când Mae avea să-i pună niște cafea fratelui meu după micul dejun, un lucru de care mă îndrăgostisem cu mult timp înainte, aveam să mă ridic de pe scaun brusc și să strig: „Sunt îndrăgostit de felul în care torni cafeaua!“

Îi jurasem mamei acum mult timp că n-aveam să-mi pierd mințile când o să iubesc. Și tocmai asta mi se întâmpla, îmi pierdeam mințile.

Au trecut cinci zile, iar fratele meu și Mae încă nu folosiseră patul și pentru altceva decât scopul lui cel mai banal. În cea de-a șasea zi, am făcut un lucru de neiertat, știam. Mă gândeam însă că îl voi îndeplini pe furiș și că rușinea acestui fapt va fi doar a mea. Sau poate că nu mai gândeam deloc. În timp ce o priveam pe Mae dormind cu fața spre fereastră, iar eu mă îndrăgosteam de felul în care arcul nasului i se afunda în pernă, am început să mă masturbez în copac.

A doua zi, m-am dus pe jos trei mile, cât era până în oraș, sub un pretext oarecare, și la întoarcere am adus pentru fratele meu o revistă respingătoare, plină de imagini amănunțite cu bărbați și femei vârați unii-ntr-alții, ca să se uite la ea. Ca să-l stârneasă. Am pretins că era pentru mine, un lucru ce părea firesc, deoarece trecuse multă vreme de când nu mai fusesem văzut cu o femeie.

I-am lăsat-o în locurile unde știam că o s-o vadă. Un timp, peștele n-a mușcat momeala; știam că nu aveam de ales și în scurt timp trebuia să iau măsuri drastice. Într-o seară, cu puțin înainte de cină, după cincisprezece zile la rând în care nu făcuseră dragoste, am văzut că revista dispăruse de pe policioara de lângă ușa șoproanelor, ceea ce mi-a trezit speranța. Câteva minute mai târziu însă, l-am văzut pe fratele meu punând-o la loc pe furiș, când credea că nu-l vede nimeni. O luase cu el la privată, așa că am știut că planul dăduse greș.

Oare ce putea să mi se pară respingător la Mae? Încercasem deja totul. Odată, când s-a dus la privată, am pândit-o printr-o gaură în scândură, privind-o cum își face nevoile, în speranța că treburile cele josnice ale trupului ei o să mă îndepărteze de ea. În schimb, m-am îndrăgostit de zgomotele pe care le scotea și de felul în care se ștergea cu mâinile ei mici și elegante. N-aveam scăpare. Mi-am închipuit lucruri groaznice. Mi-am imaginat tot felul de mijloace prin care să-l omor pe fratele meu încât să pară accident. Mi-am imaginat că o răpesc pe Mae în toila nopții și apoi îi explic de ce a trebuit s-o fac. Mi-am imaginat că o întreb dacă și ea se îndrăgostise de vreo parte din mine, și dacă da, atunci poate că fugeam împreună.

Dar atunci îmi aduceam aminte – nu mai era nici o speranță. Cine mă credeam? Nu eram genul care să-și ucidă fratele. Și, cu siguranță, nu un răpitor. Apoi mi-a trecut prin minte: oare chiar știu ce crede Mae despre mine?

Stând într-o după-amiază în lanul nostru de grâu, unde era ușor să te convingi că toate problemele omenești sunt imaginare, că întreg pământul nu era decât o nesfârșită haină lăptoasă, cafeiniu-verzuie, m-am trezit totuși încercând să adun posibilele dovezi pentru adevăratele sentimente ale lui Mae.

Într-o vreme, Paul mergea des la Dallas, uneori stătea și câte o săptămână acolo. În cele din urmă, călătoriile au încetat când s-a întors, într-o seară, însoțit de Mae. În prima seară, ea a stat lângă mine la masă. Încercând să-i facă pe plac lui Paul, scotea câte un „Mmm“ de fiecare dată când lua câte o îmbucătură, iar râsuflarea ei îmi mângâia perii de pe braț. De trei ori ni s-au atins genunchii. O dată, am rămas așa câteva minute.

Ce poate să însemne asta? Îmi tot spuneam. Vezi să nu. E adevărat, uneori, când pune farfuria cu mâncare pe masă, se sprijină cu tot trupul pe spatele meu, zăbovind. E adevărat, uneori îmi zâmbește cu aerul complice al unui secret împărtășit. E adevărat, uneori când citeam seara, se întindea pe canapea într-o doară, împungându-mă în coapsă cu degetele de la picioare. Dar nu. Pentru ea, eu nu sunt decât fratele singuratic, demn de milă. Sunt al treilea, agățându-mă de o căsnicie care altfel ar fi normală, în doi. Sunt o persoană în plus. Dacă n-aș exista, totul ar fi mai simplu. Sunt cel pe care l-a văzut masturbându-se în timp ce o privea adormind. Și, firește, trupul meu rămâne același, neschimbat, așa cum a fost mereu. Sunt tot cocoșatul diform, pentru că umărul meu drept și-a înclăștat oasele cu șira spinării. Sunt încă singurul motiv de dezgust.

Exageram poate, așa cum un singur neajuns concentrează complicațiile vieții într-o poveste drastic simplificată și plină de auto-compătimire despre defectele cuiva într-o lume populată cu oameni normali. Dar nu mă puteam opri. Nu mă puteam opri să nu merg cu istoria tristei mele sorți înapoi la începuturi. Așadar, am început să mă gândesc la vremea când Paul și cu mine eram doi puști. Doi gemeni. O vreme, nu a fost nici o deosebire între ceea ce eram împreună și ceea ce eram doar eu singur: forma cea mai pură de dragoste din câte poate vom cunoaște amândoi, o formă la care fratele meu se va întoarce cândva.

Cam pe la cinci ani, fratele meu și cu mine am intrat împreună în baia pe care ne-o pregătise mama. Deodată, pământul s-a clătinat, o prăpastie s-a căscat larg, iar fratele meu s-a separat de mine pentru tot restul vieții. Îi văzusem trupul. Și am început să mi-l scrutez pe al meu. Pentru prima dată am băgat de seamă ce ne deosebea. Cocoșa mea, desigur. La un moment dat în evoluția noastră embrionară, în timp ce omoplații fratelui meu se separaseră cu o simetrie fără cusur, ai mei crescuseră șui, o încălceală de oase care îmi prinseseră brațul drept, ca laba frântă a unui lup căzut în capcană, pe care acesta trebuie să și-o roadă de dragul libertății. Cocoșa mea. O parte din mine se găsea cocotată pe umăr, într-o excrescență nefericită, care avea să prevestească

viitoarea mea sărăcie, femeile și meseriile și iubirea și familia care îmi vor fi veșnic refuzate. Nu i-am purtat pică lui Paul. Ba chiar dimpotrivă, oarecum. Pe măsură ce fetele din High Plains se îngrămădeau în jurul lui la sfârșitul orelor de școală, pe măsură ce talentul lui la baseball și sprint devenea legendar, iar constituția sa îi permitea să îndeplinească muncile de la fermă cu o eficiență uimitoare (ara în câteva zile întinderi mari de teren, căra tone întregi de găleți cu hrană pentru găini, venea cu șaizeci de litri de lapte o dată de la grajd în casă), Paul era dovada vie a ceea ce aș fi putut fi dacă n-ar fi fost simțul de direcție greșit al omoplatului meu. O idee încurajatoare și tragică totodată: între posibilitățile aparent nesfârșite aflate la îndemâna fratelui meu și soarta singuratică a lui Mae se ridica un obstacol de aproape un kilogram de oase și tendoane. O parte din mine era în exces; am încercat să o accept, dar n-am încetat niciodată să cred în taină că este semnul unui talent ascuns care mi se va dezvălui în viitor, al unei capacități secrete de a dobândi în cele din urmă ceea ce îi lipsea lui Paul, ceva care să fie numai al meu. Să fie adevărul așa de întunecat și plin de gelozie? De aceea era soția fratelui meu singura iubire a vieții mele? Este cu puțință ca iubirea mea pentru Mae să fi fost, în parte, și altceva decât iubire?

Aveam doar două opțiuni. Prima era să mă omor, dar am înțeles repede că nu eram în stare. După cum s-a dovedit, încă eram dornic să trăiesc. Nu eram în stare nici măcar să vin cu un plan rezonabil de a mă sinucide. A doua, care era de fapt singura alegere pe care o aveam, era să plec. Să plec unde vedeam cu ochii, numai să nu mai stau acolo.

S-a întâmplat în seara de dinaintea plecării. Îmi împachetasem lucrurile pe care le luam la mine și îi explicasem fratelui meu și femeii pe care nu mai suportam s-o iubesc așa de mult că trebuie să-mi văd de viața mea și să nu mai fiu un intrus într-a lor. Era un motiv la fel de bun ca oricare altul pentru că era și adevărat. În acea seară, cu ultimul strop de speranță, m-am cățărat în salcie pentru ultima oară și i-am urmărit pe fratele meu și pe Mae îndeplinindu-și tabietul trist și tăcut. Să se urce în pat, să-și întoarcă spatele, să adoarmă apoi. Pe când îmi desfăceam cureaua de la pantaloni și priveam chipul lui Mae, am încercat să mă imaginez

pornind la drum, prin trenuri, autocare și mașini, locuind în orașe mari care nu arătau câtuși de puțin ca locul unde mă aflam. Mi-am imaginat în schimb cum chestia din mâna mea se afla înăuntrul lui Mae.

În cele din urmă, am oftat și mi-am dat drumul. Chestia s-a înmuiat, ca o biată creatură subnutrită. Am închis ochii. Am deschis ochii. M-am uitat spre fereastră. Și atunci. Totul s-a schimbat.

Mae s-a ridicat din pat. În timp ce fratele meu dormea încă în spatele ei, a venit la fereastră. La început m-am rugat să nu mă vadă pitit după frunze, dacă aveam să rămân absolut nemișcat. Ea se uita însă drept la mine. Aș fi făcut cu totul altceva dacă nu urma să plec a doua zi? Poate. Dar am făcut ce am făcut. Am privit-o la rândul meu.

Apoi, prin fereastră, am urmărit-o cum se întoarce și iese, îndrăgostindu-mă de felul în care mergea în vârful picioarelor. S-a furișat afară, spre salcie. M-am luptat să-mi închid catarama de la curea. Apoi ea s-a cățărat, și m-am îndrăgostit de felul în care se mișca. Am rămas nemișcat. La fel de neclintit ca ramurile. Și apoi. A ajuns în fața mea. Aveam atâtea să-i spun în acea clipă, despre toate câte iubeam la ea. N-am fost în stare să scot nici un cuvânt. Mae însă a fost.

— Abel, spuse ea, nu pleca.

Și apoi. M-a atins, și mi-am zis: Poate că nu sunt chiar în plus, la urma urmei.

Uneori, asemănările sunt atât de mari, că mi se par gluma cea mai amară și dureroasă din cei șizeci și opt de ani ai mei. Uneori, am senzația că mitul Păcatului Originar s-a rejucat dinadins în mica noastră fermă pentru spectatorii moderni: salcia, în rolul pomului cunoașterii; legăturile căsniciei, drept porunca lui Dumnezeu; trupul meu cocoșat și păros, distribuit neinspirat în rolul fructului oprit atârând de o cracă; chestia aceea jalnică și fleșcăită înmuindu-se în mâna mea era pe post de șarpe; atingerea lui Mae a jucat rolul dorinței interzise, iar marea tragedie a vieții mele interpreta partitura tuturor suferințelor omenești ce aveau să vină.